YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№7

ISSN: 2992-8982

https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/

2025

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 521 sahifa.
E’lon qilishga 2025-yil 1-iyulda ruxsat etildi.

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o‘rinbosari:
Karimov Norboy G‘aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay’ati:
Salimov Oqil Umrzoqovich, O‘zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O‘zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, “Nobel” mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a’zosi, Turkiya – O‘zbekiston do‘stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G‘afforovna, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug‘aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko‘nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo‘ja o‘g‘li, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O‘z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig‘i o‘rinbosari
Ochilov Farkhod, O‘zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig‘i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o‘g‘li, texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), katta o‘qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o‘g‘li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o‘g‘li, TDIU katta o‘qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po‘latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
G‘afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o‘qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:
Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: “Ma’rifat-print-media” MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O‘zR Tabiat resurslari vazirligi, O‘zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:
““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali
O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

MUNDARIJA

Suv tarkibining wireless waterlight qurilmasi ishlashiga ta'siri va iqtisodiy samaradorligini matematik model asosida tahlil qilish 14
Kungiratbay Sharipov, Ma'ruf Nurmanov

O'zbekistonda aholi ish bilan bandligini oshirishda davlatning roli 20
Juraqulov Baxrimurod Ilxomovich

BIM texnologiyasi: zamonaviy qurilish sohasida samaradorlik va shaffoflik omili 26
Usmonov F.B., Rajabova A.Sh.

Nodavlat oliy ta'lim muassasalarida marketing faoliyati samaradorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish 31
Yuldashov Isomiddin Sidiqovich

Korxona iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda diversifikatsiya strategiyasining roli 35
Alimatova Shoxsanam Abdumalik qizi

Модели совместного развития человеческого капитала и искусственного интеллекта в цифровую эпоху 40
Явкачев Шохзод Зайниддин углы

Navigating sustainable development: management challenges and solutions in the oil and gas sector 49
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi

Banklarda moliyaviy barqarorlikning nazariy asoslari 56
Djalilov G'ayrat Qaxramanovich

Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda turizm industriyasidan foydalanishda xorijiy mamlakatlar tajribalari 66
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich

O'zbekistonda barqaror davlat qarzi siyosatini shakllantirishning ustuvor yo'nalishlari 71
Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich

Международный опыт сельскохозяйственного налогообложения и возможности его применения в узбекистане 76
Salimov Sherzod Baxtiyorovich

Economic analysis and development strategy of the composites market in the regions of Uzbekistan 81
S.S.Sidiqov, A.A.G'ulomov, B.R.Tillayeva

Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mustaqillikning kutilayotgan istiqbollari va hozirgi natijalari 88
Muxamedov Ravshan Zafarovich

Elektron tijoratni soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish yo'llari 93
Homidov Baxtiyor Rahimberdievich

Investitsion jozibadorlik konsepsiyasi va uning strategik ahamiyati 99
Otaboyev Axmed Maxsudbek o'g'li

Beomeditsina signallarini xaar veyvletlari va bo'lak veyvletlari yordamida raqamli ishlash 105
Uraqov Shokir Ulashovich

Oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirishning ahamiyati, tartibi va takomillashtirish yo'llari 112
Istamova Sojida Kaxarovna

The role of all kinds of transports (road, rail, air, and water) in the modern enhancement of tourism logistics in Uzbekistan 117
Egamberdiyeva Yulduz, Turdiyeva Maftuna

Sanoat korxonalarida kapitalarini samaradorligini oshirishning baholashning zamonaviy usullarining xususiyatlarida nazariy va amaliy farovonlik sari 126
Muradov Botir Xayat

Инструменты планирования урбанизации: методика анализа планового распределения средств в программе «обод махалля» на основе балльной оценки 136
Салимова Юлдуз Исаковна

Socio-economic aspects and contemporary theories of higher education finance 141
Karlibaeva Gulshat

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Transformatsiya jarayonida innovatsion bank xizmatlarini rivojlantirish yo'llari 147
Absamatov Anvar Ergashovich

Перспективы цифрового развития сектора материального производства 153
С. И. Протасеня, Г. Ж. Аллаева

«Sustainable logistics practices. Minimizing carbon emissions in global supply chains» 161
Suleymonova Ezoza, Alimova Bonu

Analyzing the need for Tourism logistics development in Uzbekistan 169
Nigmatova Malika

Management strategies for sustainable tourism development in emerging destinations (a case study of Samarkand, Issyk-kul, and Khiva) 177
Sabina Urokova

Qashqadaryo viloyatida turizm sohasini strategik rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy asoslari va ularning qo'llanilishi 184
Daminova Barno Esanovna

Опыт турции в управлении миграционными кризисами 189
Бегматов Хусанбек

Bulutli texnologiyalar orqali korxona buxgalteriya tizimini raqamlashtirish va samaradorlikka erishish 193
Soibov Nozimbek Faxriddin o'g'li

Barqaror rivojlanish doirasida jismoniy shaxslarni kreditlash tizimini isloh qilishning institutsional asoslari 197
Xalekeyeva Zoya Pirniyazovna, Akmal Abdurahmonov Nurmamatovich

Moliyaviy autsorsing xizmatlari bozori rivojlanishini takomillashtirishning swot tahliliga asoslangan innovatsion mexanizmlari 202
San'atbek Komilovish Salayev, Umidbek Komiljanovich Babajanov

Transformatsiya jarayonlari sharoitida iqtisodiyot tizimi faoliyati va prognozlashning nazariy asoslari 214
Alimov Fazliddin Xalimovich

Пути совершенствования подхода к финансированию проектов, реализуемых на принципах промышленной кооперации 220
Котов В.А., Шадиева Д.Х.

Yuksalish salohiyatini yuksaltirishda boshqaruv xodimlari qobiliyatidan foydalanish masalalar 225
Ayubxon Qutbiddinov Bosit o'g'li

Bank xizmatlari ommabopligini oshirish yo'llari 228
Kasimova Muxlisa Anvar qizi

Chemical industry in uzbekistan: challenges and development 235
Kudaynazarova Dilnaz Koshkarbaevna

Samarqand viloyatida tabiiy turistik resurslardan samarali foydalanish usullarini takomillashtirish orqali bandligini oshirish imkoniyatlari 240
Rabbimov Muhriddin Musoqul o'g'li

Globallashuv sharoitida ekologik xavflarni kamaytiririshda yashil iqtisodiyotning ahamiyati 246
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna

Qibray tumanining 2021–2023-yillarda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish holati 249
Siddikov Alisher Ismoilovich

Davlat xaridlari tizimida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish: xalqaro tajribalar tahlili 253
Majidov Nizom Baxramovich

Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi 259
Ermatov Nosir Tohirovich

Aholi farovonligi darajasiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlarni ekonometrik baholash 265
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Allamurodova Zuxra Alibekovna

Сектор услуг как стратегический фактор структурной трансформации экономики Узбекистана 272
Кадыров Абдурашид Маджидович, Ахмедиева Алия Тохтаровна

O'zbekistonda valyuta kursini shakllanish holati prognozlari 280
Samandarov Zuxriddin Raup o'g'li

Проблемы бухгалтерского учета в условиях цифровизации экономики 288
Абдуллаев Абдурауф
Raqamli texnologiyalar sharoitida xizmat koʻrsatish korxonalarida iqtisodiy resurslardan samarali foydalanish strategiyalari 299
Kuldoshev Lazizjon Sharifovich
Davlat boshqaruvi organlarining strategik rejalarini ishlab chiqish boʻyicha xorijiy mamlakatlar tajribasi 303
Dilshod Pulatov, Xamidaxon Akbarova, Dildora Mirzaeva
Tijorat banklarining moliyaviy xavfsizligi ta’minlash 310
Mamatov Sardor Axmatjonovich, Mavlanov Nuriddin Boyqobilovich, Sattarov Nodirjon Absalomovich
Ziyorat turizmini rivojlantirishda halol standartlarini qoʻllashning nazariy, uslubiy va konseptual asoslari 315
Azizova Saodat Xabibulloyevna
Oliy ta’lim muassasalarini moliyalashtirish boʻyicha yevropa tajribasi 320
Karlibaeva Gulshat
Iqtisodiy konsentratsiyalarning sogʻlom raqobat muhitiga ta’siri 325
Luqmanov Sharifxon A’zam oʻgʻli
Logistika axborot tizimlarini texnologik jarayonlarga joriy etish 330
Uzaqov Ortik Shaymardanovich
Принципы перехода к «Зелёной экономике» в Республике Узбекистан 336
Хамракулова Сусанна Тотуховна
Kichik biznesni rivojlantirish iqtisodiy koʻrsatkichlarini prognozlash modellarini qoʻllash 340
Ibragimova Gulchexra Toxirovna
Raqamli ta’lim sharoitida liderlikning yangi qirralari 357
Oqmullaev Ravshan Raximjon oʻgʻli, Xodjieva Durdona Abdurasulovna
Методология развития экологического менеджмента в промышленном хозяйстве выбросы в атмосферный воздух на горнодобывающих и металлургических предприятиях 361
Muradov Botir Xayat
Strategik budjetlashtirish tizimining natijaga yoʻnaltirilgan budjetlashtirish tizimi bilan bogʻliqligi, xalqaro tajriba va Oʻzbekiston uchun tavsiyalar 370
Xushmurotov Zoyir Bektemirovich
Cultural branding and the entry of traditional products into the international market 374
Zebiniso Ganiyeva
Farovonlikni baholash boʻyicha ilgʻor xorijiy nazariy yondashuvlar 379
Norqobilov Nusratilla Norsaitovich
Oʻzbekistonda hududlarini turizm salohiyatini innovatsion yondashuv asosida baholash 384
Umirova Dilnoza Safarovna
Tourism education for sustainability: curriculum development in universities of Uzbekistan 393
Temirova Durdona, Yorqulov Muhammadmurod
The contribution of small enterprises and private entrepreneurs to job creation in the labor market 399
Juraboev Haliljon
Iqtisodiy oʻsish sharoitida transport infratuzilmasi holati va uni rivojlantirish yoʻllari 404
Haydarov Jahongir Aktamovich
Oliy ta’lim muassasalarini moliyalashtirishni strategik boshqarishning nazariy asoslari va xorijiy tajribalar 410
Quvondiqov Farrux Ibragimovich
Tijorat banklarida iqtisodiy samaradorlikni axborot texnologiyalar orqali rivojlantirish istiqbollari 418
Dadenova Gulxan Kenesbaevna
Механизмы усовершенствования процедур выявления и анализа недостоверной финансовой отчетности в условиях учетной практики Узбекистана 422
Намозов Жасурбек Кувадович
Влияние цифровых инструментов управления финансами на эффективность использования финансовых ресурсов 428
Хазираткулов Собиржон

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

На пути к промышленному росту: опыт развивающихся стран 435
Матлюбов Хуршид Жамшидович

Yoshlarning moliyaviy mustaqilligiga erishishida aksiyalar bozorining oʻrni va imkoniyatlari 443
Oʻraqov Bekzodbek Abdurayxon oʻgʻli

Развитие транспортной инфраструктуры и влияние на качество предоставляемых транспортных услуг 448
Кайыбеков Парахат Конысбаевич

Surxondaryo viloyatida 2015-2024 yillar mobaynida oziq-ovqat chakana savdo aylanmasining statistik tahlili 454
Toshpulatov Bobur Rasul oʻgʻli

Qishloq xoʻjaligi sohasi investitsiya loyihalarini xalqaro moliya institutlari orqali moliyalashtirish 458
Tolibov Shoxrux Muminovich

Qishloq xoʻjaligi korxonalarida buxgalteriya hisobining xususiyatlari va muammolari 463
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy oʻgʻli

Institutional innovation and regional governance for balanced interregional cooperation development: the case of Namangan, Uzbekistan 468
Sattarov R.A.

Organizational and economic mechanisms and conceptual directions of tourism development in the region 476
Daminova Barno Esanovna

Moddiy zaxiralarni boshqarish va uning bir tsikli modeli 480
Dedajanov Baxtiyor Nabijanovich

Oliy ta'lim xizmatlari sifatini oshirishda inson kapitalini rivojlantirish va uni samarali boshqarish mexanizmlari 485
Salimov Akmal Alimjonovich

Mintaqani ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ilgʻor xorij tajribalari 490
Shadiyev Alisher Xudoynazarovich

Raqamli iqtisodiyotni shakllantirish sharoitida yoqilgʻi-energetika kompleksi korxonalarini barqaror innovatsion rivojlantirish modellari 496
Bobobekov Ergash Abdumalikovich

Oʻzbekistonda uzumchilikning oziq-ovqat xavfsizligiga ta'siri: muammolar va rivojlanish istiqbollari 502
Tursunov Toʻlqin Joʻraqulovich

Tadbirkorlik faoliyatining resurs salohiyati va uni baholashning nazariy yondashuvlari 508
Salohiddinov Zuhriddin Nuriddinjon oʻgʻli

Yoshlar bandligini ta'minlashda mehnat migrasiyasining ahamiyati 514
Masharipov Farrux Oʻtkirovich

IQTISODIYOT ЭКОНОМИКА ECONOMY

YOSHLAR BANDLIGINI TA'MINLASHDA MEHNAT MIGRASIYASINING AHAMIYATI

Masharipov Farrux O'tkirovich
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
"Mehnat iqtisodiyoti" kafedrasi mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada yoshlar bandligini ta'minlash maqsadida mehnat migrasiyasining ahamiyati tasniflangan. Shuningdek, tashqi mehnat bozori ehtiyojlari asosida kasbiy ta'lim tashkilotlarida kadrlar tayyorlash, yoshlarni kasbga va xorijiy tillarga o'qitish va ularning ishga joylashashi bilan bog'liq muammolar tahlil qilingan. Shu bilan birga yoshlarni xalqaro mehnat bozorida ishga joylashishini ta'minlash maqsadida raqobatbardosh etib tayyorlashda ularni kasb va xorijiy tillarga o'qitish yuzasidan taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: Yoshlar bandligi, yoshlarni ish bilan ta'minlash, mehnat bozori, mehnat resurslari, tashqi mehnat bozori, migrasiya, mehnat migrasiyasi, kasbga o'qitish, xorijiy tillar, kasbiy ta'lim tashkilotlari, bitiruvchilar, xorijiy ish beruvchilar va rekruting korxonalari.

Abstract: This article classifies the significance of labor migration in ensuring youth employment. It also analyzes the challenges related to training personnel in vocational education institutions based on the needs of the external labor market, teaching young people professional skills and foreign languages, and their job placement. In addition, the article presents suggestions and recommendations on teaching young people professions and foreign languages to make them competitive and facilitate their employment in the international labor market.

Key words: youth employment, job placement for young people, labor market, labor resources, external labor market, migration, labor migration, vocational training, foreign languages, vocational education institutions, graduates, foreign employers, and recruiting agencies.

Аннотация: В данной статье классифицируется значение трудовой миграции с целью обеспечения занятости молодежи. Также проанализированы проблемы, связанные с подготовкой кадров в учреждениях профессионального образования на основе потребностей внешнего рынка труда, обучением молодежи профессиям и иностранным языкам, а также их трудоустройством. Наряду с этим даны предложения и рекомендации по обучению молодежи профессиям и иностранным языкам с целью повышения их конкурентоспособности и обеспечения трудоустройства на международном рынке труда.

Ключевые слова: Занятость молодежи, трудоустройство молодежи, рынок труда, трудовые ресурсы, внешний рынок труда, миграция, трудовая миграция, профессиональное обучение, иностранные языки, учреждения профессионального образования, выпускники, зарубежные работодатели и рекрутинговые компании.

KIRISH

So'nggi yillarda mamlakatimizda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar natijasida Davlatimiz iqtisodiy o'sishda muhim yutuqlarga erishganiga qaramay mehnat bozorida yoshlarni samarali ish o'rinlari bilan ta'minlash va munosib daromad olish Hukumatning asosiy e'tibor markazida bo'lib qolmoqda.

Davlatimiz rahbari tomonidan 2024 yil 23 fevral kuni Yoshlar bandligini ta'minlash masalalari bo'yicha videoselektor yig'ilishida davlatimizning kuchli ijtimoiy siyosatida yoshlar eng ustuvor yo'nalish ekanligi hamda ularga sifatli ta'lim va kasb berish orqali har bir mahallada "Yoshlar bandligi dasturi"ni amalga oshirish bo'yicha vazifalar belgilab berildi [1].

Shuningdek O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston — 2030” strategiyasi to‘g‘risida” 2023 yil 11 sentyabrdagi PF-158-son Farmoni bilan “O‘zbekiston – 2030” strategiyasini “Yoshlar va biznesni qo‘llab-quvvatlash yili”da amalga oshirishga oid davlat dasturida yoshlarni mehnat bozorida talab yuqori bo‘lgan kasblarga o‘qitish orqali ularni bandligini ta’minlash bo‘yicha bir qancha ustuvor vazifalar belgilab berilgan [2].

Shu bilan birga, 2025 yildan boshlab O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Xorijda mehnat faoliyatini amalga oshirish jarayonlarini tartibga solish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2024 yil 17 oktyabrdagi PQ-367-son qarori bilan chet mamlakatlarda tashkillashtirilgan holda mehnat qilishning institusional asoslarini mustahkamlash, xorijda vaqtincha mehnat faoliyatini amalga oshirish istagidagi O‘zbekiston Respublikasi fuqarolarining huquqlarini himoya qilish, sohada sog‘lom raqobat muhitini shakllantirish, ushbu jarayonga xususiy sektorni yanada kengroq jalb qilish maqsadida xorijiy ish beruvchilar tomonidan taklif qilinayotgan ish o‘rinlari haqidagi barcha ma’lumotlar Migrasiya agentligining elektron platformasi, ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy tarmoqlarda ochiq e’lon qilib borish tizimi yo‘lga qo‘yildi.

Shuningdek 2024 yil 1 dekabrdan kasbiy ta’lim tashkilotlarida xorijga ishga ketmoqchi bo‘lgan fuqarolar uchun Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik vazirligining Bandlikka ko‘maklashish davlat jamg‘armasi mablag‘lari hisobidan davlat granti asosida alohida qabul parametrlari belgilanmoqda hamda xususiy bandlik agentliklariga chet elda vaqtincha mehnat faoliyatini amalga oshirish istagida bo‘lgan fuqarolarni kasb-hunar va chet tillariga o‘qitish bo‘yicha o‘quv kurslarini tashkil etish hamda ushbu jarayonga hamkor xorijiy ish beruvchilarni jalb qilish huquqi berildi.

Xorijda ishga joylashish xizmatlari bozorida takliflarni ko‘paytirish hamda ushbu yo‘nalishda xususiy sektor ishtirokini kengaytirish maqsadida 2024 yil 1 dekabrdan boshlab Migrasiya agentligi tomonidan xorijiy ish beruvchilar va rekruting tashkilotlaridan fuqarolarni xorijda ishga joylashtirish bo‘yicha olingan takliflar xususiy bandlik agentliklari o‘rtasida ochiq tanlov yo‘li bilan taqsimlash tartibi joriy etildi.

Bundan tashqari, Migrasiya agentligi, Oliy ta’lim, fan

va innovasiyalar vazirligi hamda Sog‘liqni saqlash vazirligi bilan birgalikda 2025/2026 o‘quv yilidan boshlab kasbiy ta’lim tashkilotlarida xalqaro ta’lim dasturlari asosidagi o‘quv kurslarini tashkil etsin hamda ularning bitiruvchilariga xorijiy ish beruvchilar tomonidan tan olinadigan malaka sertifikatlari berish tizimi yo‘lga qo‘yilmoqda [3].

Mazkur tizimini joriy etilishi kelajakda yoshlarimizni xalqaro mehnat bozorida ishga joylashish imkoniyatlarini yanada kengaytiradi hamda yuqori daromadli ish bilan ta’minlanishi natijasida mamlakatimiz iqtisodiyotiga sarmoya olib kirishiga hamda egallagan kasb va mutaxassisligi bo‘yicha xorijiy davlat tajribasi asosida yuqori malakali kadrga aylanishini ta’minlaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Jahon hamjamiyatining integrasiyalashuvi natijasida migrasiya jarayonlari ham globallashdi. Migrasiya jarayonlari bugungi kunga kelib turli mintaqa va davlatlarni o‘z doirasida qamrab olmoqda.

Migrasiya muammosi so‘nggi yillarda jahon jamoatchiligini keng tashvishga solayotgan muammolardan biri hisoblanadi. Shu sababli, uni ilmiy jihatdan tahlil etish va ilgari surilayotgan yondashuvlardagi umumiylikni aniqlash hamda yakuniy xulosalar chiqarish muhim omil hisoblanadi.

Inson kapitali nazariyasi T.Shuls va G.Beker migrasiyani inson kapitaliga sarmoya sifatida qaraydi. Qo‘shimcha inson kapitali miqdori olingan farovonlikka bog‘liq. Inson kapitali – bu qayta tiklanadigan resurs bo‘lib, u to‘planib qolish xususiyatiga ega [4].

Birinchi marta inson kapitaliga sarmoyalar L.Sjaastad tomonidan migrasiya to‘g‘risidagi qarori doirasida ko‘rib chiqildi [5]. Biroq migrasiya jarayonlarini tahlil qilishda inson kapitali modelidan faol foydalanish B.Chisvik tadqiqotlari bilan boshlanadi [6].

Inson kapitali modeliga ko‘ra migrasiya to‘g‘risidagi qarorga ta’sir qiluvchi uchta asosiy omil mavjud. Bular: vatanda va potensial boradigan mamlakat ish bilan bandlik sharoitlari, migrantning yoshi va uning ko‘chib o‘tish harajatlaridir.

MDH mamlakatlari iqtisodchi olimlarining tadqiqot ishlarida kasb-hunar ta’lim tizimida kadrlar tayyorlash, ta’lim tizimi va mehnat bozorining o‘zaro aloqalari va rivojlantirish yo‘nalishlari hamda yoshlar bandligini ta’minlashda migrasiyaning ahamiyati to‘g‘risida: P.F.Anisimov, V.S.Volkov, K.G.Kyazimov, S.D.Reznik, E.L.Rudneva, P.A.Stepanov, I.N.Sherer, L.S.Marien, D.M.Melnikov va boshqa iqtisodchi olimlarning ilmiy tadqiqot ishlarida o‘rganilgan [7].

Sosiologlar V.A.Yadov va A.G.Zdravomislovlarning fikricha, malakaga ega bo‘lmagan yoki past malakali xodimlarning o‘zlarining shaxsiy va ishlab chiqarish jarayonida olib boruvchi faoliyatlaridan qoniqmaganliklari tufayli ish joylarini o‘zgartirishga bo‘lgan harakatlarini ijobiy baholanishi zarur, deb e’tirof etadilar [8].

G.Abduraxmonova, E.Muhitdinovlarning Respublikamizning xalqaro ishchi kuchi migrasiyasi jarayonlarida faol ishtirok etishi uning jahon hamjamiyatiga integrasiyalashuvi va boshqa bir qancha iqtisodiy afzalliklarga ega bo‘lishiga imkoniyat yaratishini ta’kidlashgan [9].

B.Islamov va S.Gazievalar tashqi mehnat bozoriga chiqib ketayotgan migrantlar uchun jo‘nab ketishdan oldingi bosqichda migrantlar foydalana oladigan raqamli dasturlar migrasiya bo‘yicha zarur ma’lumotlarni o‘z ichiga olishi kerak (resipient mamlakat qonunchiligi, ish haqi, ob-havo, mehnat sharoitlari, madaniyat). Retsipient mamlakatning muayyan tillari o‘rganish uchun ilova sifatida yuklanib olinishi kerakligini ta’kidlagan.

Yuqoridagi olimlar tomonidan bildirilgan fikrlardan ko‘rishimiz mumkinki, yoshlar bandligini ta’minlashda migrasiyaning ahamiyati bo‘yicha chuqur ilmiy izlanishlar olib borishni taqozo etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot ishida mamlakatimiz hamda xorijiy rivojlangan davlatlar iqtisodchi olimlarining yoshlar bandligini ta’minlashda mehnat migrasiyasining ahamiyati bo‘yicha ilmiy tadqiqot ishlari, olimlarning qarashlari hamda fikr va mulohazalari tahlil etilgan. Maqolada empirik, tasviriy statistika, guruhlashtirish, qiyosiy va dinamik tahlil tadqiqot usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Bugungi globallashuv davrida dunyo bo‘ylab mehnat migrasiyasi jarayonlari ortib bormoqda. Bu jarayon, ayniqsa, iqtisodiy jihatdan rivojlanayotgan mamlakatlar uchun dolzarb masalaga aylangan. O‘zbekiston ham ushbu jarayondan chetda qolmayabdi. Respublikamizda yoshlar sonining yuqoriligi hamda yil sayin oshib borishi ularning bandligini ta’minlashdagi muammolarni echishda mehnat migrasiyasini samarali boshqarish zaruratini tug‘diradi.

Rivojlanayotgan mamlakatlarda, ayniqsa chekka tuman va qishloq hududlarida, ish o‘rinlarining cheklanganligi hamda tashkil etilayotgan ish o‘rinlarining kamligi yoshlar orasida ishsizlik darajasining oshishiga olib kelmoqda. Bunday sharoitda mehnat migrasiyasi yoshlar uchun muqobil bandlik shakli sifatida ko‘rilmoqda.

Yoshlar bandligini ta’minlashga ko‘maklashish borasida bugungi kunda Xalqaro mehnat tashkiloti (XMT) dunyoning 100 dan ortiq mamlakatlarida 700 ga yaqin faol dastur va loyihalar bo‘yicha ish olib bormoqda. Shuningdek, XMT bandlikning barqaror rivojlanishini ta’minlash uchun davlatlarning texnik, tashkiliy va institusional imkoniyatlarini qo‘llab-quvvatlab bir qancha chora-tadbirlarni amalga oshirib kelmoqda.

Xalqaro migrasiya tashkilotining ma’lumotlariga ko‘ra bugungi kunda dunyoda migrantlar soni 281 millionni tashkil etadi. Bu esa dunyo aholisining 3,6 foiziga to‘g‘ri keladi. Ularning 135 millioni ayollar,

146 millionini erkaklar hisoblanadi[10].

O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasining ma’lumotlariga ko‘ra, 2025 yil 8 aprel holatiga O‘zbekistonning doimiy aholi soni 37,7 mln tashkil etadi. Shundan 18,7 mln ayollar, 18,9 mln erkaklar tashkil etadi. Shuningdek aholining 14–30 yoshlar oralig‘idagi yoshlar soni 9,7 million nafarni tashkil etmoqda [11].

2023/2024 o‘quv yilida umumta’lim maktablarini 399 777 nafar o‘quvchilar tamomlagan bo‘lib shundan 185 600 nafari ya’ni 46 foizi oliy ta’lim muassasalariga o‘qishga qabul qilingan. 16835 nafari ya’ni 4 foizi texnikumlarga o‘qishga kirgan. Qolgan 50 foiz yoshlar mehnat bozoriga biror bir kasbni egallamasdan kirib kelmoqda. Natijada ular ichki va tashqi mehnat bozorida ishga joylashishda bir qancha qiyinchiliklarga duch kelmoqda [12].

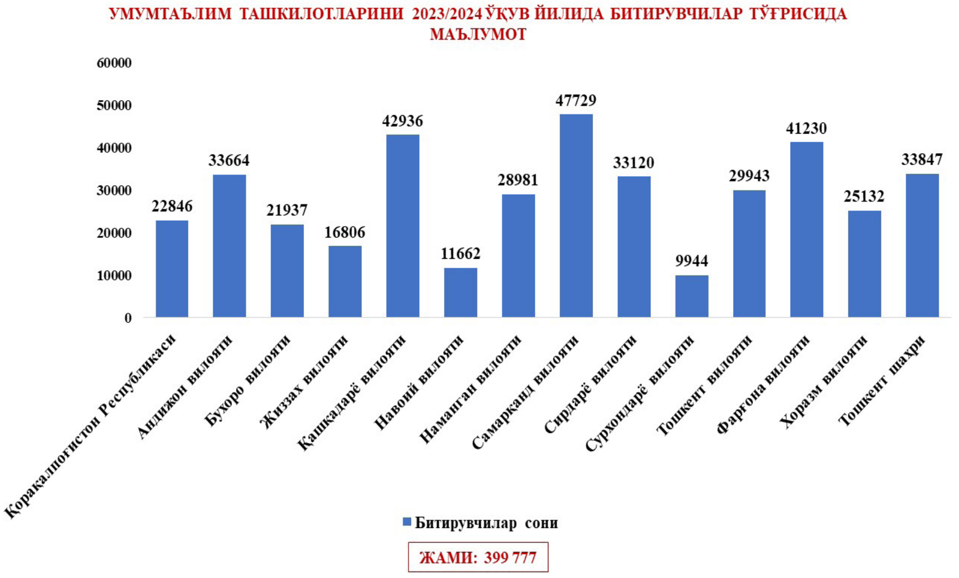

УМУМТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИНИ 2023/2024 ЎҚУВ ЙИЛИДА БИТИРУВЧИЛАР ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

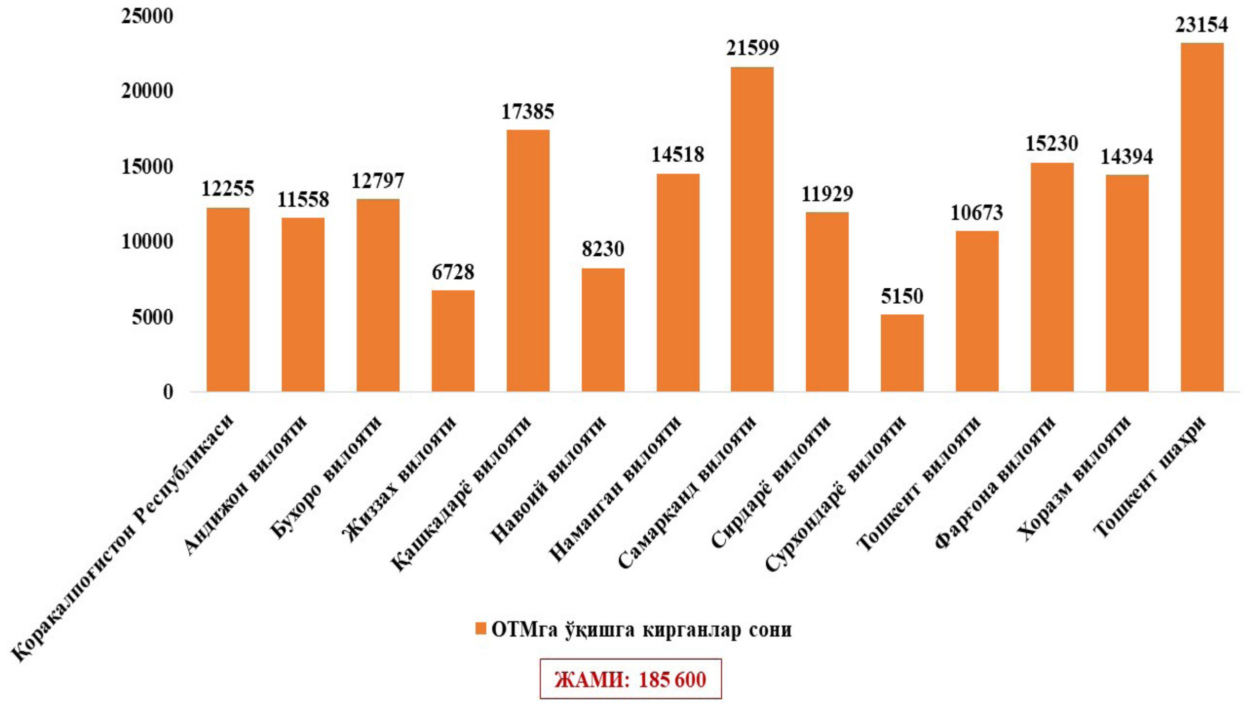

УМУМТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИНИ 2023/2024 ЎҚУВ ЙИЛИДА БИТИРУВЧИЛАР ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

Bundan tashqari O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Kasbiy ta’limda malakali kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish va xalqaro ta’lim dasturlarini joriy qilish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2024 yil 16 oktyabrdagi PF-158-sonli Faromoni bilan kasbiy ta’limning barcha darajalari bo‘yicha kadrlar tayyorlaydigan yagona texnikumlar tarmog‘i tashkil etildi.

Bugungi kunda 598 ta texnikumlarda 301 ta kasb va mutaxassislik bo‘yicha 353,1 ming nafar o‘quvchilar kasb o‘rganmoqda. 2025/2026 o‘quv yilida 598 ta texnikumlarga 312 dan ortiq o‘quvchilarni qabul qilish bo‘yicha qabul parametrlari tasdiqlangan. Har yili kasbiy ta’lim tashkilotlarini

170 mingdan ortiq o‘quvchilar tugatib mehnat bozoriga kirib kelishadi [13].

КАСБИЙ ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИНИ 2023/2024 ЎҚУВ ЙИЛИДА БИТИРУВЧИЛАР ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

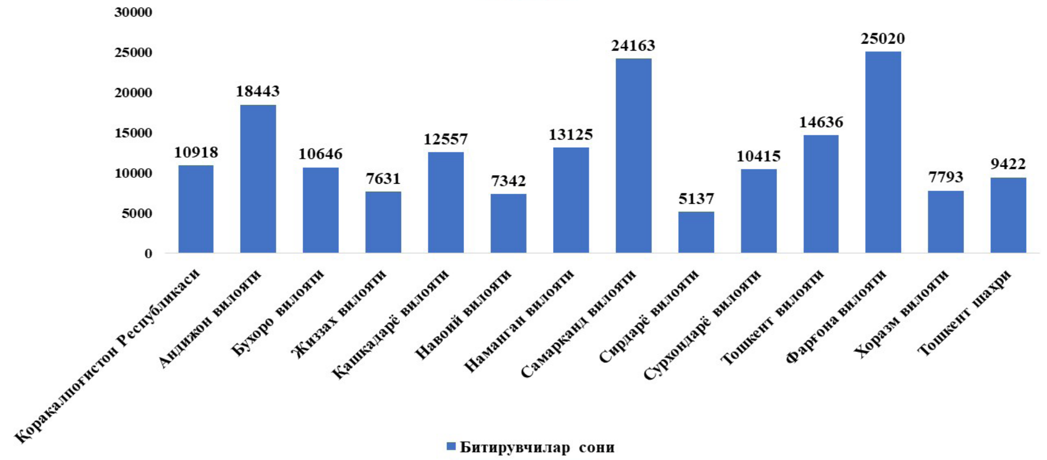

ЖАМИ: 177 248

КАСБИЙ ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИНИ 2023/2024 ЎҚУВ ЙИЛИДА БИТИРУВЧИЛАР ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

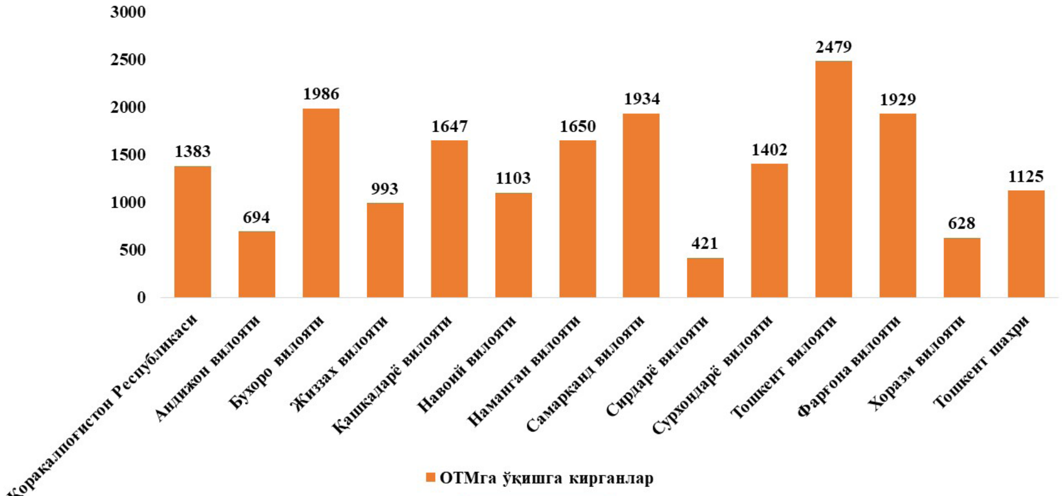

ЖАМИ: 19 374

КАСБИЙ ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИНИ 2023/2024 ЎҚУВ ЙИЛИДА БИТИРУВЧИЛАР ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

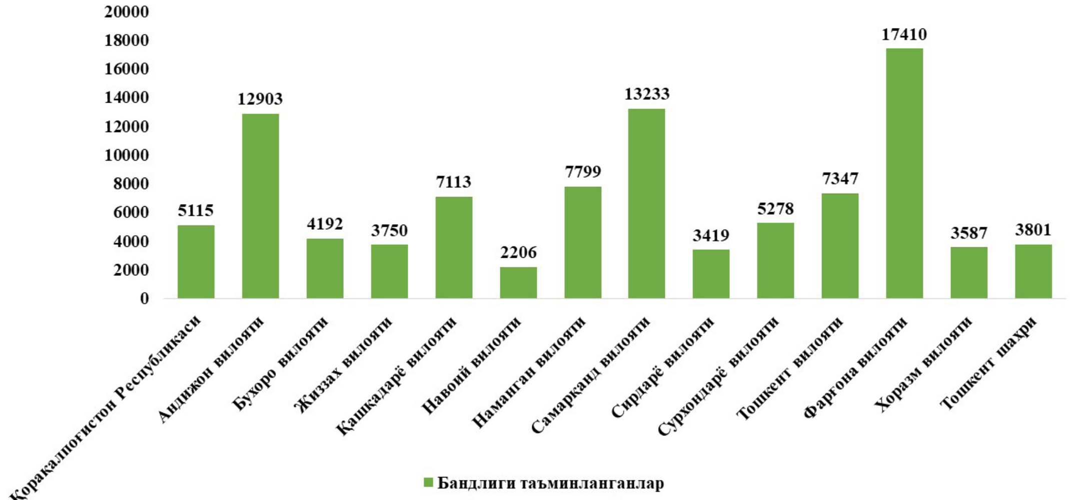

ЖАМИ: 97 153

60 mingdan ortiq texnikumlarni tugatgan bitiruvchilarni bandligini ta’minlash maqsadida mahalliy hokimliklar hamda tuman (shahar) kambag‘allikni qisqartirish va bandlik bo‘limlari tomonidan yoshlar bandligini ta’minlashga qaratilgan bandlik dasturlari tizimli amalga oshirilmayabdi.

Rasmiy statistik ma’lumotlarga tayanadigan bo‘lsak 2022 yil yakuniga ko‘ra respublikada ishsiz va kasbiy tayyorgarlikdan o‘tmagan yoshlar ulushi 29,9 foizni (2021 yilda - 29,3 foiz), bu esa bugungi kunda mamlakatimizda demografik dividenddan samarali foydalanmaslik muammosi mavjudligini ko‘rsatmoqda.

O‘zbekistonda ishsiz va kasbiy tayyorgarlikdan o‘tmagan yoshlar ulushi foizda

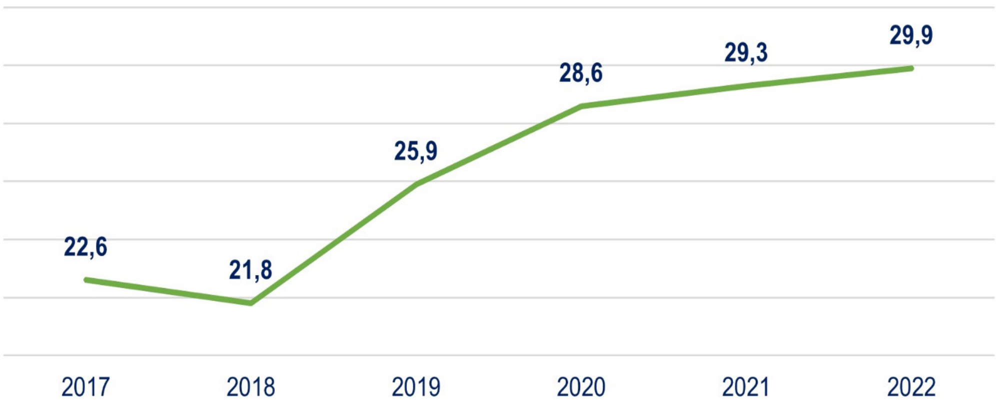

Bugungi kunda jahonda yoshlar orasida ishsiz va kasbiy tayyorgarlikdan o‘tmagan yoshlarning ulushi 23,3 foizga etdi, bu esa so‘nggi 15 yil ichida kuzatilgan eng yuqori ko‘rsatkich hisoblanadi.

Jahondagi ishsiz va kasbiy tayyorganlikdan o‘tmagan yoshlar ulushining o‘zgarishi dinamikasi, foizda

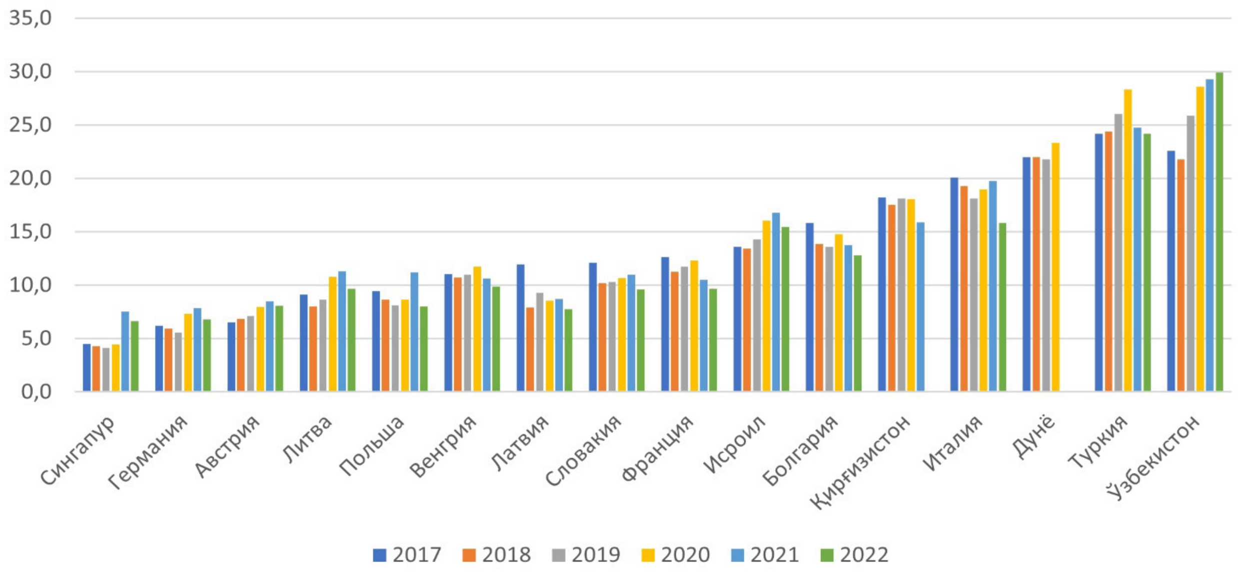

Xalqaro mehnat tashkiloti ekspertlarining fikricha, yosh ayollar o‘ziga tengdosh erkaklarga qaraganda ishga joylashish imkoniyati pastroq hisoblanadi. 2022 yil ma’lumotlariga ko‘ra dunyoda 27,4 foiz yosh ayollar ish bilan ta’minlangan, yosh erkaklarda esa bu ko‘rsatkich 40,3 foizni tashkil etgan. Boshqacha qilib aytganda, yosh erkaklarning ish topish imkoniyati yosh ayollarga qaraganda deyarli bir yarim baravar yuqori hisoblanadi. Bu kabi gender tafovut, oxirgi 20 yilda deyarli o‘zgarmagan, o‘rta daromadli davlatlarda bu farq 17,3 foizni tashkil etsa, yuqori daromadli mamlakatlarda 2,3 foizni tashkil etmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yoshlar bandligini ta’minlashda mehnat migrasiyasi muhim vosita sifatida xizmat qilmoqda. Ammo bu jarayonni samarali boshqarish, uni huquqiy va ijtimoiy jihatdan qo‘llab-quvvatlash, yoshlarning xorijda nafaqat ishlashi, balki rivojlanib, o‘z vataniga foyda keltiradigan kadrlar bo‘lib qaytishi uchun shart-sharoitlar yaratish zarur.

Shundagina mehnat migrasiyasi orqali nafaqat yoshlarning bandlik masalasi hal etiladi, balki mamlakatning iqtisodiy intelektual salohiyati ham ortadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев томонидан 2024 йил 23 февралдаги “Ёшлар бандлигини таъминлаш масалалари бўйича” видеоселектор йиғилиши president.uz [1].
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон — 2030” стратегияси тўғрисида” 2023 йил 11 сентябрдаги ПФ-158-сон Фармони билан “Ўзбекистон – 2030” стратегиясини “Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш йили”да амалга оширишга оид давлат дастурида [2].
3. Schultz T. Capital Formation by Education //Journal of Political Economy. –1980. –Vol. 68. Becker G. S. Human Capital Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education. – New York, 1964 [3].
4. Theodore W. Schultz, Theodore William Investing in people:the economics of populationquality. – London: University of California press, 1981-173p[4].
5. Sjaastad L.A The Costs and Returns of Human Migration // Journal of Political Economy.- 1962.-Vol.70. - №5-2.- P.80-93[5].
6. Chiswick Barry R. The Sociology of Immigration. – New York: Berg Publishers, 2014-P.249 [6].
7. Анисимов П.Ф. Социально-экономические основқ регионализации среднего профессионального образования.-М.; ООО “Издательский дом “Новый учебник”, 2004. - 240 с.;
8. Волков Б.С. Основы профессиональной ориентации: учебное пособие. Академический Проект, 2007. - 333 с.; Кязимов К.Г. Проблемы и пути совершенствования воспроизводства квалифицированных рабочих. Монография.-М.: Директ-Медиа, 2016.-224 с.;
9. Резник С.Д. Управление системой содействия трудоустройству молодежи: региональный аспект: монография.- Пенза: ПГУАС, 2009.-144 с.;
10. Руднева Е.Л. Формирование государственного заказа региональной системе профессионального образования: монография.- Кемерово: ГОУ КРИРПО, 2009-200 с:;
11. Степанов П.А. Интеграция уровней образования как основа развития системы профессионального образования в регионе.-М.: Образование и Информатика, 2008.-200 с;
12. Шерер И.Н. Социально-экономическая трансформация регионального молодежного рынка труда: монография.- М.: Зерцало-М, 2011. - 192 с.;
13. Мариен Л.С., Мельникова Д.М. Разработка концепции прогнозирования потребности экономики в квалифицированных кадрах при переходе России на цифровую модель развития. Вестник РЭУ им.Г.В.Плеханов №6 (108), 2019.с.62-70.; [7].
14. Ядов В.А. Некоторые социологические основания для предвидения будущего российского общества // В кн: Россия реформирующаяся. Ежегодник – 2022 / Отв. Ред.: Л.М.Дробижева. М.: Academia, 2002.С. 249-263[8].
15. Г.Абдурахмонова, Э.Мухитдинов “Аҳолини иш билан бандлигини оширишда ташқи меҳнат миграциянинг аҳамияти” “Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар” илмий электрон журнали №4 июль-август, 2018 йил [9].
16. Jahon banki – Remittance Data Report (2023) ҳисоботлари [10].
17. Ўзбекистон Республикасининг Миллий Статистика қўмитасининг stat.uz электрон сайтидан олинган маълумотлар асосида таҳлил қилингна [11].
18. Мактабгача ва мактаб таълими вазирлигининг uzedu.uz электрон сайтидан олинган маълумотлар асосида таҳлил қилинган [12].
19. Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлигининг prof-emis.edu.uz электрон платформасидан олинган таҳлилий маълумотлар асосида тайёрланди[13].
20. ILO (Халқаро Меҳнат Ташкилоти) – Ёшлар бандлиги бўйича ҳисоботлар[14].

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir oʻgʻli

2025. № 7

© Materiallar koʻchirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida koʻrsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna boʻlishingiz mumkin. Obuna boʻlgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga toʻlov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida joʻnatishingizni soʻraymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga joʻnatamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi boʻyicha roʻyxatdan oʻtkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulugʻbek tumani
Kumushkon koʻchasi, 26-uy.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz